

Nr 7.

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av väckt motion om återbetalning till Constance Seth av visst skattebelopp.

(2:a avd.)

I en inom riksdagen väckt, till bevillningsutskottet hänvisad motion, II: 386, av herr *Wedén* har hemställts, »att riksdagen måtte besluta att medgiva fru Constance Seth i Torshälla en återbetalning av erlagda skatter med ett belopp motsvarande skillnaden mellan den skatt, hon erlagt enligt av Kungl. Maj:t den 29 juni 1950 fastställd taxering, och den skatt, hon skulle hava påförts, såvida hennes inventarier vid det i motionen omnämnda köpet värderats till 20 000 kronor samt att bevilja ett härför erforderligt anslag».

Beträffande motiveringen för det i motionen framställda yrkandet får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionen.

Av de handlingar, som varit för utskottet tillgängliga vid behandlingen av förevarande ärende, har inhämtats följande.

Änkefru Agneta Constance Seth är född år 1879. Hon inköpte år 1927 en under firma Torshälla Stadskällare bedriven rörelse för 37 000 kronor, därav 30 000 kronor för inventarier. Genom ett den 23 april 1946 dagtecknat kontrakt överlät hon sin rörelse med därtill hörande, i särskild förteckning upptagna inventarier mot en köpeskilling av 130 000 kronor. Hur köpeskillingen skulle fördela sig på de övertagna inventarierna och själva rörelsen angavs icke i kontraktet. För rörelsen hade under hennes innehav anskaffats inventarier till ett belopp av 45 719 kronor. Vid taxering hade under samma tid medgivits avdrag med sammanlagt 67 994 kronor för värdeminskning å inventarier. Vid försäljningen uppgick inventariernas taxeringsmässiga restvärde sålunda till 7 725 kronor, under det att desamma i räkenskaperna voro upptagna till ett värde av 66 798 kronor.

Prövningsnämnden för Södermanlands län, som på besvär av fru Seth prövade hennes taxering år 1947, ansåg den vid försäljningen erhållna köpeskillingen till ett belopp av 66 798 kronor ha utgjort ersättning för rörelsens inventarier, under det att taxeringsnämnden ansett, att hela köpeskillingen belöpt å inventarierna. Prövningsnämnden upptog alltså till beskattning såsom inkomst av rörelse återvunna värdeminskningsskatt med 59 073 (66 798 — 7 725) kronor.

I besvär hos kammarrätten påstod fru Seth, att ersättningen för inventarierna icke kunde beräknas ha överstigit 20 000 kronor. I följd därav yrkade

hon, att allenast 12 275 (20 000 — 7 725) kronor måtte upptagas till beskattning såsom återvunna värdeminskningssavdrag.

Kammarrätten fann ej skäl att göra ändring i prövningsnämndens beslut.

Fru Seth fullföljde sin talan. Regeringsrätten meddelade utslag i målet den 29 juni 1950 och fann på grund av vad i målet förekommit, att ersättningen för rörelsens inventarier måste antagas ha uppgått till ett 10 000 kronor lägre belopp än prövningsnämnden ansett eller till 56 798 kronor. De återvunna värdeminskningssavdragen beräknades i enlighet därmed till 49 073 (56 798 — 7 725) kronor. Genom utslag sistnämnda dag förklarade regeringsrätten fru Seth skyldig att för inkomstökning jämlikt övergångsbestämmelserna till uppborðsförordningen för taxeringsåret 1947 utgöra skatt med tillhopa 26 653 kronor 11 öre. Ytterligare skatter utgingo icke på grund av 1947 års taxering.

I en till Kungl. Maj:t ställd, den 22 februari 1951 dagtecknad skrift hemställde fru Seth om viss återbäring av skatt, som påförts henne i anledning av överlåtelsen av rörelsen.

Efter remiss avgav länsstyrelsen i Södermanlands län utlåtande i ärendet och anförde därvid bl. a., att fru Seth icke med fog kunde göra gällande att hon blivit för högt taxerad samt att den uppburna köpeskillingen till större delen syntes ha gått förlorad genom misslyckade penningplaceringar. Länsstyrelsen hemställde, att ansökningen icke måtte föranleda någon åtgärd.

Den 27 april 1951 meddelade Kungl. Maj:t beslut i ärendet och fann därvid ansökningen icke kunna bifallas.

I den föreliggande *motionen* har lämnats en redogörelse för fru Seths taxering år 1947. Därutöver har motionären anført bl. a. följande. Fru Seth som säljare hade säkerligen icke vid avtalets ingående någon insikt om betydelsen av att icke en klar avgränsning mellan good-will-värde och likvid för inventarierna kommit till stånd och icke förstått att tvistigheter kunde uppstå omkring dessa frågor och medföra komplikationer vid beskattningsförfarandet. Hon torde ha betraktat köpeskillingen som i huvudsak utgörande likvid för det värde, rörelsen genom hennes långvariga arbete i densamma fått, och som ett sparkapital, vilket skulle trygga hennes ålderdom. Grundvalen för prövningsnämndens bedömande syntes ha utgjorts av att fru Seth genom en felaktig bokföringsmetod fått ett alltför högt inventarievärde kvarstående i sina böcker. Det torde icke vara en förhastad slutsats, att regeringsrättens utslag berodde på uppfattningen, att en orättvisa förut vederfarits fru Seth. Även enligt den av regeringsrätten fastställda taxeringen drabbades dock fru Seth av en mycket hög skatt för inkomstökning enligt övergångsbestämmelserna till uppborðsförordningen för taxeringsåret 1947. Hela gången av detta ärende visade att de olika prövningsinstanserna ständigt närmat sig den av henne som riktig godtagna värderingen av inventarierna. Någon betydande inkomstökning enligt övergångsbestämmelserna torde i realiteten knappast ha förelegat. Vad fru Seth överlåtitt till köparen var ett av henne upparbetat förmögenhetsvärde. Även enligt regeringsrättens

utslag beskattades en stor del av detta såsom inkomst. Det syntes därför befogat, att fru Seth av det allmänna återfinge ett belopp, som svarade mot skillnaden mellan den skatt, hon faktiskt kommit att erlägga, och den skatt, hon skulle ha erlagt, om de inventarier, som överlåtits i samband med hennes försäljning av rörelsen, av taxeringsmyndigheterna blivit värderade till 20 000 kronor. Utan att det hade relevans för bedömningen av skattefrågans detaljer ville motionären nämna, att fru Seth på grund av olyckliga omständigheter på sin ålders dagar fått betydande ekonomiska bekymmer.

Utskottet. I den föreliggande motionen har hemställts, att riksdagen måtte besluta återbäring till fru Constance Seth av viss skatt, som påförts henne för taxeringsåret 1947 i anledning av hennes försäljning av en under firma Torshälla Stadskällare bedriven rörelse.

Såsom av den ovan lämnade redogörelsen framgår har berörda taxering varit föremål för prövning i samtliga instanser. Vidare har Kungl. Maj:t genom beslut den 27 april 1951 funnit en av fru Seth gjord ansökan om återbetalning av ifrågavarande skatt icke kunna bifallas. Vid den prövning, som utskottet ägnat handlingarna i ärendet, har utskottet icke kunnat finna, att de omständigheter, vilka åberopats som stöd för den gjorda framställningen, äro av den beskaffenhet, att de kunna motivera ett beslut från riksdagens sida om återbäring av skatt. Vad motionären anfört anser utskottet ej heller utgöra skäl för skatterestitution. Utskottet avstyrker fördens skull bifall till den föreliggande motionen.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,
att motionen II: 386 av herr Wedén om återbetalning till
Constance Seth av visst skattebelopp icke måtte föranleda
någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 21 februari 1952.

På bevillningsutskottets vägnar:

ADOLV OLSSON.

Närvarande:

från första kammaren: herrar Sjödahl, Heüman, Franzon, Gustaf Elofsson, Velandar, Falk, Ramberg, Niklasson, Spetz och Magnusson; samt

från andra kammaren: herrar Olsson i Gävle, Kristensson i Osby, Jons-son i Skedsbygd, Sundström, Hagberg i Malmö, Olofsson, Gunnarsson, Kärr-lander, Wiklund i Öjebyn och Anderson i Sundsvall.